

โครงการ กายภาพบำบัดในผู้ป่วยโรคเบาหวาน

หลักการและเหตุผล

โรคเบาหวานเป็นโรคติดต่อไม่เรื้อรังที่เป็นปัญหาทางสาธารณสุขของประเทศไทย เนื่องจากสภาวะความเป็นอยู่และวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป ทำให้ผู้ป่วยกลุ่มนี้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เป็นโรคที่พบได้บ่อยและรักษาไม่หายขาด ต้องได้รับการควบคุมดูแลรักษาอย่างถูกต้องและต่อเนื่อง หากได้รับการดูแลไม่ถูกต้องมีโอกาสเสียงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนทั้งแบบเฉียบพลันและเรื้อรัง อาทิ โรคเบาหวานขึ้นตา โรคหlodot เลือดสมอง โรคหlodot เลือดหัวใจ โรคไตเรื้อรัง การเกิดภาวะแทรกซ้อนที่เท้า เช่น อาการชาปวด ภารมีลักษณะเท้าผิดรูป การลงน้ำหนักที่ผิดปกติ รวมไปถึงการเกิดหนังแข็งและตาปลา ส่งผลให้เกิดแผลที่เท้า และการสูญเสียเท้าจากเบาหวานตามมา ทำให้ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของผู้ป่วย จากข้อมูลผู้ป่วยเบาหวานในเขตพื้นที่โรงพยาบาลวังเจ้า พบว่า มีผู้ป่วย จำนวน ๖๘ รายที่เป็นโรคเบาหวาน และจากการศึกษา พบว่า การขาดกิจกรรมทางกายเป็นสาเหตุของการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังประมาณร้อยละ ๖-๑๐ การเพิ่มกิจกรรมทางกายเป็นวิธีหนึ่งในการป้องกันรักษาและควบคุมเบาหวาน โดยพบว่า การควบคุมอาหารร่วมกับการออกกำลังกายสามารถลดการเกิดเบาหวานและช่วยให้ระดับน้ำตาลสะสมในเลือดลดลง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดภาวะแทรกซ้อนตั้งแต่ล่า

ดังนั้น งานกายภาพบำบัด โรงพยาบาลวังเจ้า เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้น การให้ความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมการป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อนที่เท้าความเกี่ยวกับโรคเบาหวานให้กับผู้ป่วย วิธีการออกกำลังกายที่เหมาะสมในผู้ป่วยเบาหวาน การดูแลตนเองและการปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิต จะช่วยให้ผู้ป่วยมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเบาหวาน
๒. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ในการดูแลตนเองและการปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิต
๓. เพื่อเป็นแนวทางการออกกำลังกายในผู้ป่วยเบาหวาน สำหรับป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่จะเกิดขึ้น

กลุ่มเป้าหมาย ผู้ป่วยโรคเบาหวานในเขตหมู่ ๒ และหมู่ ๑๔ ต.เชียงทอง อ.วังเจ้า จ.ตาก จำนวน ๖๘ คน
ระยะเวลาดำเนินงาน พฤศจิกายน ๒๕๖๓

สถานที่ดำเนินการ โรงเรียนวังเจ้าวิทยาคม ต.เชียงทอง อ.วังเจ้า จ.ตาก

วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ
๒. ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักกายภาพบำบัด นักโภชนาการ แพทย์แผนไทย งานเวชศาสตร์ครอบครัวและชุมชน
๓. ประสานงานค้นหาข้อมูลผู้ป่วยเบาหวานในพื้นที่เพื่อเข้ารับการอบรม

๔. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการให้ความรู้ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคเบาหวาน, แนวทางการบริโภคเพื่อสุขภาพผู้ป่วยโรคเบาหวาน, การออกกำลังกายที่เหมาะสมในผู้ป่วยเบาหวาน, การดูแลสุขภาพเท้า ในผู้ป่วยโรคเบาหวานและการตรวจคัดกรองภาวะแทรกซ้อนที่เท้าจากโรคเบาหวานในผู้ป่วยทุกราย
๕. ติดตามผลการดำเนินงาน วัดค่าระดับน้ำตาลสะสมในเลือดและภาวะแทรกซ้อนที่เท้า หลังจากอบรม
  - (๑) เดือน (ช่วงเดือนธันวาคม)
๖. ประเมินผล สรุปผลการดำเนินงาน

การประเมินผล

ผลผลิต ๑. ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ ๘๐

๒. ผู้เข้าร่วมอบรมมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ ๘๐

ผลลัพธ์ ๑. ผู้เข้าร่วมอบรมมีภาวะแทรกซ้อนที่เท้าลดลง

๒. ผู้เข้าร่วมอบรมมีค่าระดับน้ำตาลสะสมในเลือดลดลง

๓. ผู้เข้าร่วมการอบรมสามารถดูแลตัวเองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

งบประมาณ งบประมาณสนับสนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพสำนักงาน疾疫 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๖,๖๒๐ บาท (หนึ่งหมื่นหกพันหกร้อยยี่สิบบาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ การอบรมเชิงปฏิบัติการการให้ความรู้เรื่อง กายภาพบำบัดในผู้ป่วยโรคเบาหวาน

๑. ค่าอาหารว่าง จำนวน ๒ มื้อๆ ละ ๒๐ บาท จำนวน ๖๘ คน	เป็นเงิน ๒,๗๒๐ บาท
๒. ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๑ มื้อๆ ละ ๕๐ บาท จำนวน ๖๘ คน	เป็นเงิน ๓,๔๐๐ บาท
๓. ค่าสมนาคุณวิทยากร จำนวน ๖ ชั่วโมงฯ ละ ๖๐๐ บาท	เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท
๔. ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการอบรม (ดินสอ, สมุด, ถุงผ้าใส่เอกสาร)	เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท
๕. ค่าป้ายโครงการ	เป็นเงิน ๕๐๐ บาท
๖. ค่าป้ายสื่อให้ความรู้แบบ Roll-up พับเก็บและเคลื่อนที่ได้ ขนาด ๘๐๐x๒๐๐ เซนติเมตร จำนวน ๒ ชุด	เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท
๗. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้สถานที่อบรม (โรงเรียนวังเจ้าวิทยาคม)	เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท
๘. ค่าเอกสารสำหรับการอบรม (เอกสารก่อนเรียน-หลังเรียน, แบบประเมินความพึงพอใจ)	เป็นเงิน ๕๐๐ บาท
รวมเป็นเงิน ๑๖,๖๒๐ บาท	

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๖,๖๒๐ บาท (หนึ่งหมื่นหกพันหกร้อยยี่สิบบาทถ้วน)

กิจกรรมที่ ๒ ติดตามผลการดำเนินงานรอบ ๑ เดือน หลังจากอบรม

ผู้รับผิดชอบโครงการ กลุ่มงานกายภาพบำบัด โรงพยาบาลลังเจ้า อ.วังเจ้า จ.ตาก
ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการเกี่ยวกับโรคเบาหวาน การดูแลตนเองและการปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
๒. ผู้เข้าร่วมอบรมมีภาวะแทรกซ้อนที่เท้าและระดับน้ำตาลสะสมในเลือดลดลง

ผู้รับผิดชอบโครงการ

(นางสาวจามจุรี ตากคำ)
นักกายภาพบำบัดปฏิบัติการ

ผู้เสนอโครงการ

(นายพิจารณ์ สารเสวก)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลลังเจ้า

ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายจักรกฤษณ์ สุขเกษม)
เลขานุการกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลเชียงทอง

ผู้อนุมัติโครงการ

(นายสุชาติ โพธิราช)
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักประกันสุขภาพตำบลเชียงทอง

กำหนดการ
อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง กายภาพบำบัดในผู้ป่วยโรคเบาหวาน
วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓
ณ ห้องประชุม โรงเรียนวังเจ้าวิทยาคม

เวลา ๐๙.๐๐ น. – ๐๙.๓๐ น.	ลงทะเบียนผู้ร่วมประชุม
๐๙.๓๐ น. – ๑๐.๐๐ น.	ให้ความรู้ในเรื่อง “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคเบาหวาน” โดย นางสาวอัญชริกา อ่อนมนูล นักกายภาพบำบัด โรงพยาบาลวังเจ้า
๑๐.๐๐ น. – ๑๒.๐๐ น.	ให้ความรู้เรื่อง “การออกกำลังกายที่เหมาะสมในผู้ป่วย เบาหวาน” โดย นางสาวกฤติยา สุนทรวิริยะวงศ์ นักกายภาพบำบัด โรงพยาบาลวังเจ้า
๑๒.๐๐ น. – ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๐๐ น. – ๑๔.๐๐ น.	ให้ความรู้ในเรื่อง “แนวทางการบริโภคเพื่อสุขภาพผู้ป่วย โรคเบาหวาน” โดย นางสาวธัญญามัย กลวิชก์ นักโภชนาการ โรงพยาบาลวังเจ้า
๑๔.๐๐ น. – ๑๕.๓๐ น.	ให้ความรู้เรื่อง “การดูแลสุขภาพเท้าในผู้ป่วยโรคเบาหวาน” โดย นางสาวกุสmania ศิริวงศ์ นักกายภาพบำบัด โรงพยาบาลวังเจ้า
๑๕.๓๐ น. – ๑๖.๐๐ น.	สรุปความรู้ที่ได้ ตอบข้อซักถาม และปิดการประชุม

หมายเหตุ : รับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม เวลาประมาณ ๑๐.๓๐-๑๐.๔๕ น. และเวลา ๑๔.๓๐-๑๔.๔๕ น.